599/00

Den 14. august 2000 blev i sag nr. 51.952:

xxxxxxxx xx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Danske Forsikring
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne, der har Familiens Basisforsikring og husejerforsikring i Danske Forsikring, klager ved deres advokat over selskabets sagsbehandling efter en brandskade på den forsikrede ejendom, som indtraf den 30/6 1997.

I klagen til nævnet påstås selskabet (indklagede) tilpligtet at anerkende:
"1. at indklagede har været uberettiget til at destruere brandbeskadigede bøger og tidsskrifter, førend beløbsstørrelsen for erstatningen på dem var afklaret.
2. at indklagede har været uberettiget til at opsige tilsagn om advokatdækning i diskussionen med denne.
3. at indklagede har været forpligtet til at betale et større beløb end 50.000,- kr. + moms for arbejdet i henhold til tilsagnet.
4. at indklagede har været forpligtet til at give tilsagn om retshjælpsdækning til sag mod Danske Forsikring om forsikringen og syn og skøn udenfor retssag.
5. at indklagede har været forpligtet til at give erstatning for ødelagt skab i henhold til bygningsforsikringen.
6. at indklagede har været forpligtet til at tilbyde klagerne at leje en bolig af samme størrelse som den brandskadede hhv. at erstatte differencen mellem sædvanlig lejepris for en bolig svarende til den brandskadede og sædvanlig lejepris for den rent faktisk tilbudte.
og om beløbsstørrelserne:
7. at indklagede er forpligtet til at erstatte ødelagte tidsskrifter og bøger med yderligere kr. 26.803,-.

8. at indklagede er forpligtet til at erstatte klædeskab med kr. 23.501,-.

9. at indklagede er forpligtet til at erstatte afsavn af bolig med yderligere kr. 48.000,-.

10. at indklagede er forpligtet til at erstatte advokatarbejdet indtil 1. maj 1999 med yderligere kr. 53.750,-.

11. at indklagede er forpligtet til at erstatte advokatarbejdet efter 1. maj 1999.

12. at indklagede SUBSIDIÆRT er forpligtet til at betale skønsmæssigt fastsatte mindre beløb."

Der er taget forbehold for yderligere krav.

1. Bøger og tidsskrifter

Selskabet har ydet nyværdierstatning for skønlitterære bøger. De omtvistede effekter er – så vidt ses - følgende:

	Krav:	Erstatning:
Lademanns Lægeleksikon, udgivet i 1977-1982	2.400 kr.	450 kr.
Illustreret Konversations Leksikon, udgivet 1910	1.200 kr.	250 kr.
Lademanns Have –og Planteleksikon, udgivet i 1978-80	2.500 kr.	350 kr.
Lademanns Leksikon udgivelsesår uoplyst	5.995 kr.	2.000 kr.
De Bedstes Bøger	3.000 kr.	400 kr.
Et ældre konversationsleksikon titel og udgivelsesår uoplyst	3.200 kr.	1.100 kr.
Prisfastsættelsen af ca. 403 stk. tidsskrifter - diverse årgange.		

For så vidt angår erstatningen for tidsskrifter anførte selskabet i skrivelse af 18/5 1999 til advokaten: "Tidsskrifter, Det Bedste og Bo Bedre skal efter vor opfattelse erstattes efter den praksis, der har dannet sig omkring FAL § 37. Hvor genanskaffelse ikke er mulig er det umuligt at fastsætte en genanskaffelsespris. I stedet for at tage udgangspunkt i genanskaffelsesprisen, må erstatningen beregnes på grundlag af det beløb, tingen må antages at kunne være solgt for, dvs. på grundlag af salgsprisen. Vi har forsøgt

at finde frem til forhandlere af de skadede tidsskrifter m.m., men uden held. Jeg vedlægger til Deres orientering fotokopi af side 181 fra Preben Lyngsøs Forsikringsaftalelov med kommentarer 4. udgave. Vi har derfor fastsat erstatningen for tidsskrifter m.m. skønsmæssigt til 10 kr. pr. stk. Såfremt det kan dokumenteres, at prisen er større, er vi indforstået med, at tage erstatningen op til ny vurdering. Sammentalt er der i alt 403 tidsskrifter, Det Bedste og Bo Bedre. Erstatningen vil herefter udgøre 4030 kr."

Advokaten er utilfreds med selskabets erstatningsfastsættelse og mener, at der for tidsskrifter, som var under 2 år gamle på skadestidspunktet, skal ydes nyværdierstatning. I skrivelse af 6/7 1999 til selskabet har han bl.a. anført: "Ad BØGER OG TIDSSKRIFTER. Mine klienter er så heldige, at de har tegnet deres indboforsikring i et selskab, der har udvidet dækning jfr. indboforsikringens punkt 7.1.4, der nøjagtigt svarer til de vilkår, som Lyngsø gengiver s. 382. Det giver jfr. Lyngsø s. 382 en udvidet dækning i forhold til FAL § 37. F.eks. vil De ALDRIG kunne kræve fradrag for nedsat nytteværdi af under to år gamle ting – og det var en væsentlig del af tidsskrifterne på uheldstidspunktet – og for resten af effekterne kræves 'væsentligt nedsat nytteværdi' – og den har De ikke påvist. De kan derfor ikke nøjes med at henvise til praksis efter FAL § 37. Det er praksis efter de udvidede forsikringer, som De må henvise til – og dér er fradragene meget mere indskrænkede. Hovedreglen er nyværdi. Ønsker Danske Forsikring kun at betale § 37-beløb, da må De lave forsikringsbetingelserne om – og det vil kun have virkning for fremtiden."

For så vidt angår fagbøger og tidsskrifter, som er over 2 år gamle, har advokaten i diverse skrivelser til selskabet bestridt, at nytteværdien heraf var væsentligt nedsat før skaden. Vedrørende tidsskrifterne ”Det Bedste”, ”Vor Viden”, ”Penge”, ”Illustreret Videnskab” samt ”Bo Bedre” har advokaten bl.a. anført, at disse skrifter til stadighed rummer værdifulde oplysninger, ikke mindst om den periode, hvori de udkom, hvorfor nytteværdien ikke kan siges at blive nedsat med tiden.

Selskabet anførte i skrivelser til advokaten af henholdsvis 8/7 1999 og 14/7 1999, at såfremt der kunne dokumenteres en højere genanskaffelsespris for tidsskrifterne og bøgerne, ville selskabet være indforstået med at tage sagen op til ny vurdering. Advokaten

bemærkede hertil, at selskabet således tvang hans klienter ind i et overflødigt arbejde, og at selskabet måtte betale for dette.

Advokaten orienterede herefter i skrivelse af 16/7 1999 selskabet om, at Readers Digest telefonisk havde oplyst, at mange af de ældre årgange af bladet samt bøgerne fra Det Bedste kunne skaffes som ubrugte fra forlaget, og advokaten anmodede selskabet om at udarbejde lister over de bøger og blade, som blev opbevaret hos SSG, med henblik på hans videre arbejde med fastsættelse af erstatningen.

Selskabet anførte i skrivelse af 19/7 1999, at dette ikke kunne lade sig gøre, da materialet var destrueret efter aftale med klagerne. Selskabet har henvist til, at der den 2/7 1998 var blevet afholdt møde mellem klagerne, taksator M.O. samt en repræsentant fra SSG, hvor ovennævnte aftale blev truffet. Advokaten bestrider, at hans klienter har givet tilsagn til, at der kunne ske destruktion.

I klageskrivelsen af 1/12 1999 til nævnet har advokaten anført, at selskabet har været uberettiget til at destruere de brandbeskadigede bøger og tidsskrifter, førend beløbsstørrelsen for erstatningen på dem var afklaret med ham, og at selskabet derfor må yde yderligere erstatning med 26.803 kr. svarende til det af klagerne krævede beløb, subsidiært et af nævnet fastsat mindre skønsmæssigt beløb. I klageskrivelsen hedder det bl.a.: "Et forsikringsselskab må ikke uden at det kommer det bevismæssigt til skade destruere beskadigede effekter uden en udtrykkelig aftale med forsikringstageren, og hvis denne er advokatrepræsenteret, tillige som minimum med orientering til advokaten. Der foreligger ikke bevis for den pgl. aftale, og derfor har den været uberettiget. Selv om bevis ville kunne produceres ved hjælp af vidner ..., da er destruktionen stadig uberettiget, når forsikringsselskabet ikke orienterer forsikringstagerens igennem hele perioden aktivt fungerende advokat, der tillige i hele perioden har været forsikringsselskabets korrespondancepart, førend over et år efter den påståede aftale."

Selskabet har i skrivelse af 28/12 1999 til nævnet fastholdt, at effekterne blev destrueret efter aftale med klagerne, og at man i øvrigt ikke har modtaget dokumentation for en højere genanskaffelsespris, men at man er villig til at revurdere sagen, såfremt sådanne oplysninger fremkommer.

2. Klædeskab

I forbindelse med genindflytning i boligen efter udbedring af brandskaden rettede klagerne henvendelse til selskabets taksator M.O., idet et klædeskab i soveværelset ikke fungerede optimalt. Taksator M.O. anførte i skrivelse af 17/9 1998 til klagernes advokat, at han nu havde orienteret overtaksator C.S. om problemerne, og at han muligvis måtte forvente en henvendelse herom. Den 29/10 1998 meddelte advokaten, at klagerne nu havde måttet købe et nyt skab. Overtaksator C.S. anførte herefter i skrivelse af 12/11 1998 til advokaten: "Jeg er tidligere af taksator M.O. blevet orienteret om, at Deres klient ikke var tilfreds med det indbyggede skab, men ikke hvori utilfredsheden består. De oplyser, at Deres klient ikke finder, at det fungerer tilfredsstillende. Skabet var allerede inden skaden efter sin alder og indretning utidssvarende. Beror Deres klients utilfredshed på konkrete mangler eller fejl ved reparationen af skabet, må jeg bede Deres klient præcisere, hvori de mangler består, så jeg kan henvise tømrerfirmaet J.F. for efterhjælp af evt. mangler. Selskabet kan ikke tilbyde at deltage i udgifterne til indkøb af et nyt skab."

I skrivelse af 14/7 1999 til klagernes advokat har selskabet anført: "Deres klienter reagerede ikke på M.O. opfordring om at lade et uvildigt firma se på skabet og afhjælpe fejl/mangler. Hvis Deres klienter havde gjort det, ville vi have konstateret hvilke fejl/mangler der var ved skabet, og omkostningerne til udbedring af disse. Det gør vi ikke i dag, hvorfor det ikke er muligt, at fastsætte et beløb for afhjælpning af manglerne. Det er derfor vores opfattelse, at Deres klienter selv må sandsynliggøre eventuelle mangler ved skabet, og omfanget af disse. Konstateres der mangler ved skabet, og kan det sandsynliggøres, at disse fejl/mangler vedrører skaden eller entreprenørens montering af skabet, er vi indforstået med at betale for en udbedring af fejlene/manglerne. Ved mødet den 8. september 1998 mellem Deres klienter og M.O. oplyste Deres klienter ikke, at de havde disponeret til anden side."

I klageskrivelsen til nævnet har advokaten bl.a. anført: "Et klædeskab i forbindelse med bygningsforsikringen var ikke monteret ordentligt i forbindelse med indflytningen den 28-29.marts 1998. Det kunne ikke monteres omgående, da loftet skulle skiftes ud, og da skabslågerne ikke var tilstede. Det var Danske forsikrings håndværker – tømreren – der stod for monteringen. Problemet med lågerne viste sig, da der ingen håndværkere var,

da lågerne kom pr. bud til klagerne. Lågerne kunne ganske enkelt ikke nå mellem glideskinnerne i forrammen. M.O. (indklagedes løsøretaksator) så det den 8. september 1998 og så, at de ikke kunne fungere. M.O. orienterede overtaksator S., der stod for byggesagen, om skabeproblemerne jfr. M.O. 's brev af 17. september 1998, ... Da klagerne ingen henvendelse fik fra Danske Forsikring om udbedring – da var et ½ år gået, efter at huset var afleveret – var klager nødt til selv at finde et skab ... Adv. W. skrev den 29. oktober 1998 til indklagedes overtaksator ... om det. Danske forsikring afviste 12. november 1998 ... dækning af nyt skab og henviste til reparation af det gamle, selv om intet var sket i måneder. Danske forsikring har heller ikke villet betale en sum svarende til det arbejde, der i givet ville løbe på med istandsættelse af det gamle skab, og som ville kunne vurderes ud fra resterne, jfr. adv. W. 's brev af 18. december 1998 til overtaksator S. ..."

Selskabet har over for nævnet fastholdt, at man er indstillet på at udrede erstatning i det omfang, klagerne kan dokumentere, at skabet var behæftet med mangler, der enten kan henføres til skaden eller til monteringen af skabet.

3. Afsavn af bolig

I klageskrivelsen til nævnet har advokaten anført, at klagerne – efter at have boet hos familie et par måneder – bad om en bolig fra selskabet, da huset stadig ikke var færdigt. Selskabet anviste klagerne en 2-værelses lejlighed i Sydhavns-kvarteret, som de næste 6 måneder blev familiens bolig, til huset kunne blive genindflyttet ultimo marts 1998. Advokaten har beskrevet den forsikrede ejendom som en villa på 165 m^2 med dagligstue, spisestue, legestue, soveværelse, kammer, kontor, køkken, badeværelse med toilet, gæstetoilet, hobbyrum med sauna og vaske- og tørremaskine, overdækket terrasse samt svømmebassin i haven, beliggende i et fredeligt villakvarter.

Selskabet har i skrivelse af 28/12 1999 over for nævnet anført: "Advokaten mener, at klagerne har krav på differencen mellem lejeværdien af den brændte villa og den lejlighed, som klagerne fik stillet til rådighed i reparationsperioden. Husforsikringen dækker blandt andet 'udgifter til leje af lokaler, svarende til de lokaler, som forsikringstageren selv benytter'. Danske Forsikring har i henhold til denne bestemmelse afholdt udgifterne til leje af anden bolig til klagerne i reparationsperioden. Som yderligere kompensation

har vi udbetalt et kontantbeløb til klagerne på 12.000 kr. Klagerne har ikke selv haft udgifter til leje af anden bolig, og Danske Forsikring kan følgelig ikke tilbyde at udrede yderligere erstatning for denne erstatningspost. For god ordens skyld gør vi opmærksom på, at Danske Forsikring ikke har nogen egentlig pligt til at anvise sine forsikringstagere/sikrede en erstatningsbolig i en sag som denne. Selskabets forpligtelse er begrænset til at refundere forsikringstager/sikrede dennes økonomiske tab i forbindelse med leje af anden bolig."

Advokaten har i sin klageskrivelse opgjort klagernes tab til 8.000 kr. pr. måned i 6 måneder. Det hedder i klageskrivelsen nærmere: "Skønsmæssigt er den lovlige leje for den anviste lejlighed 2000 kr. pr. måned. Med en skønnet bruttohusleje på 12.000 kr. pr. måned, som klagerne skulle betale i kreditforeningsydelser, forsikringer, ejendomsskatter, forrentning af egenkapital i huset mv. uanset at de ikke boede der og en skønnet leje i samme størrelsesorden, hvis klagerne havde lejet et tilsvarende hus, har klagerne lidt et tab på 12.000,- kr. - 2000 kr. i kompensation og - 2000 kr. i værdi af den anviste lejlighed = 8000,- kr. pr. måned i 6 måneder = 48.000,- kr."

4. Advokathonorar.

I skrivelse af 2/12 1997 til advokaten meddelte selskabet bl.a.: "Med hensyn til advokatomkostninger, kan vi bekræfte, at vi i dette tilfælde dækker advokatomkostninger."

I selskabets skrivelse af 17/2 1998 til advokaten hedder det videre: "Til Deres orientering kan vi oplyse, at vi er indforstået med at erstatte et rimeligt honorar for bistanden til Deres klient, men vi gør opmærksom på, at vi forventer, at Deres klient selv foretager registrering af de skaderamte indbogenstande, beskriver disse og undersøger priser. I det omfang der opstår en tvist om erstatningsfastsættelsen for enkelte indbogenstande, og denne tvist med rimelighed kan begrunde advokatbistand, er vi indforstået med at betale Deres honorar for denne bistand. Til Deres orientering kan vi oplyse, at det ikke er sædvanlig praksis, at forsikringsselskaberne erstatter advokatbistand til opgørelse af indboskader, blandt andet fordi den forsikrede har adgang til at få afprøvet en eventuel tvist hos Ankenævnet for Forsikring."

Nævnet har fået forelagt den omfattende korrespondance mellem parterne.

Advokaten opgjorde i skrivelse af 1/5 1999 til selskabet sit foreløbige timeforbrug til 62 timer. Det hedder videre i skrivelsen: "Mit udgangspunkt ville være sædvanlig erhvervsadvokattakst på ca. 2000 kr./time. Efter samtale med B.F. vil jeg dog komme med et udspil der hedder 1500 kr./time …"

I skrivelse af 26/5 1999 til selskabet specificerede advokaten timeforbruget således: "Vedrørende fordelingen af timerne kan jeg oplyse, at der er flg. fordeling:

1. Generelt, herunder gennemgang af policematerialet, sagens forløb, samtaler med mine klienter, korrespondance og forhandlinger med Dem om dækning for mit arbejde. 9 2/3 time.

2. Hussagen, herunder møde på ejendommen og gennemgang af den sammen med hr. S. og klienter, korrespondance, vurdering af forslag fra hr. S og tlf. samtaler med hr. S., rykning for arbejde, der ikke var udført (herunder lofter), det famøse skab, sikring af at regninger ikke blev stilet til min klient, hvad der blev forsøgt, men i stedet gik til Danske Forsikring, som de skulle. 13 7/12 time.

3. Løsøresagen, herunder gentagne diskussioner med bl.a. M.O. Diskussion med ham om nyværdiklausulen i forsikringsbetingelserne og konsekvenserne af den. Krav fra M.O. den 2. februar 1998, om at mine klienter så måtte gå 'den tunge vej' og lave lister over alle ting. Derefter talt med klienterne om, hvordan det skulle klares, så beløbene blev rigtige – hverken for lidt eller for meget. Derved opstod det store arbejde med enkeltposterne og diskussionerne om dem; men retfærdigvis må jeg tilføje, at derved blev det også sikret, at mine klienter fik en reel chance for fuld dækning uden overdækning – hverken for lidt eller for meget. Siden kom der listekontrol flere gange. Samtaler med B.F. bl.a. den 20.3.1998. Talt med klienterne om SSG, idet M.O. i flere omgange henviste mine klienter til at rette krav derimod, selv om det var Danske Forsikring og ikke mine klienter, der havde kontraktforholdet til SSG. Aftalt enkeltposter en lang række forskellige gange, f.eks. tæpperne som det første. Diskussioner med M.O. om enkelte poster, hvad der skulle med, og hvad der ikke skulle med, gennemgang af lister, beregninger for at finde ud af, hvad der var dækket, og hvad der ikke var dækket, fordi det var uhyre vanskeligt at få svar på det, selv om mine klienter havde lavet meget omhyggelige lister. Jeg måtte flere gange præcisere overfor såvel M.O., at beløbsforhandlinger skulle ske via mig, så mine klienter ikke udsattes for aftaler uden at have faglig bistand ved deres side. Hjulpet med oplysninger om enkeltposter, og hvor der ville kunne skaf-

fes supplerende oplysninger om priser mv. Gennemgået løsøredækningspraksis i FED. Rykket for betalingen af anerkendte erstatningsbeløb. Der er lavet en række beregninger og opgørelser på baggrund af såvel egne klienters skemaer som M.O.'s forskellige breve. 39 7/12 time.

Ialt 62 5/6 time

Tiden er selvfølgelig excl. mit arbejde efter opgørelsen sendt i mit brev af 1. maj 1999, herunder den redegørelse, hvor jeg vil besvare Deres 18. maj 1999-brevs tal. Som De kan se af denne opgørelse, er alt arbejdet nødvendiggjort af sagen og den behandling, der har været undervejs og ligger inden for det tilsagn, som Danske Forsikring har givet om dækning af mit arbejde. hvis De måtte ønske yderligere specifikationer, herunder yderligere om mine samtaler med de enkelte medarbejdere i Danske Forsikring denne sag vedrørende og disse afvisninger og tilsagn i relation til sagen, vil jeg naturligvis være villig til yderligere specifikationer."

Selskabet meddelte i skrivelse af 8/7 1999, at man skønsmæssigt kunne anerkende at betale en andel af advokathonoraret på 50.000 kr. + moms og meddelte samtidig, at man anbefalede en afslutning af sagen ved Ankenævnet for Forsikring, ligesom det meddeltes, at selskabets fortsatte betaling af honorar herved var ophørt.

I selskabets skrivelse af 28/12 1999 til nævnet er anført: "Advokaten er utilfreds med, at selskabet alene har kunnet anerkende et advokatsalær på 50.000 kr. ekskl. moms. Hverken Familiens Basisforsikring eller Husforsikringen dækker principielt omkostninger til advokat. Nærværende sag har ej heller efter selskabets opfattelse rejst spørgsmål af så speciel og juridisk karakter, at advokatbistand har været nødvendig. Da opstarten af bygningsskaden imidlertid blev lidt uheldig tacklet af en af selskabets tidligere taksatorer, og da klagerne på dette tidspunkt allerede havde taget kontakt til en advokat, valgte vi som en slags kompensation for den uheldige start og for at fremme sagsgangen, at give tilsagn om at ville dække klagernes advokatomkostninger. Uanset at vi ikke har begrænset vort tilsagn i den henseende, er det selskabets opfattelse, at Danske Forsikring på et hvilket som helst tidspunkt er berettiget til med virkning fremover at tilbagekalde et sådant tilsagn. I øvrigt er det selskabets opfattelse, at vi aldrig kan blive tilpligtet at betale mere end et rimeligt salær. Salærkravet fra klagernes advokat står ikke i rimeligt forhold hverken til sagsgenstandens størrelse eller til sagens kompleksitet, og salærkravet

må også af den grund delvist kunne afvises. Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at Danske Forsikring allerede har betalt 50.000 kr. + moms for advokatens arbejde med denne sag. Vi gør endvidere opmærksom på, at det påhviler en forsikringstager/sikret selv at dokumentere/sandsynliggøre sine krav, jf. blandt andet Familiens Basisforsikring, bet. pkt. 7.6."

Advokaten mener, at selskabets tilsagn i skrivelse af 2/12 1997 og 17/2 1997 må gælde, indtil sagen er slut, hvilket den endnu ikke er.

5. Retshjælpsdækning

Selskabet har med henvisning til retshjælpsforsikringsbetingelsernes § 5, pkt. 1 og pkt. 5 samt § 7 afvist at yde forsikringsdækning til en retssag, idet nærværende sag efter selskabets opfattelse kan behandles af Ankenævnet for Forsikring.

Advokaten finder, at tvisten mellem parterne bør føres ved domstolene. Advokaten har bl.a. henvist til den bevistvivl, han finder, der er, f.eks. om bogdestruktionen.

Af forsikringsbetingelserne for Familiens Basisforsikring fremgår bl.a.: "7. Erstatningsopgørelse. **7.1 Erstatningen skal så vidt muligt stille sikrede i samme økonomiske situation som umiddelbart før skaden fandt sted. Selskabet kan vælge mellem følgende måder at erstatte tabet:**

7.1.1 Sætte genstanden i væsentligt samme stand som før skaden	Selskabet betaler, hvad det koster at lade genstanden reparere. Ved 'væsentlig samme stand' forstås, at genstanden i sin ydelse, sin anvendelse og sit udseende i al væsentlighed har samme nytteværdi for den sikrede som før skaden. Hvis reparationsudgiften udgør mere end 50% af nyværdien på skadestidspunktet, skal selskabet opgøre erstatningen efter pkt. 7.1.3 eller 7.1.4
7.1.2. Godtgøre værdiforringelsen for beskadigede genstande.	Værdiforringelsen udregnes som genstandens værdi uden skade minus genstandens værdi med skade. Efter omstændighederne kan der blive tale om både reparation og erstatning for værdiforringelse, hvis genstanden efter reparation er blevet mindre værd. Hvis reparationsudgiften udgør mere end 50% af nyværdien på skadestidspunktet, skal selskabet opgøre erstatningen efter pkt. 7.1.3 eller 7.1.4.
7.1.3 Fremskaffe eller levere nye genstande som er identiske med dem, der er beskadiget eller stjålne, hvis dette kan ske uden væsentlig ulempe for sikrede.	Kan identiske genstande ikke fremskaffes, kan selskabet – for så vidt angår tilfælde, hvor der ingen fradrag ville ske i kontanterstatning – i stedet levere tilsvarende nye genstande, dvs. genstande som i værdi, kvalitet, ydelse, anvendelse og udseende svarer til de beskadigede eller stjålne genstande.

For visse genstande, der er købt som brugte eller er mere end to år gamle på skadestidspunktet, kan selskabet erstatte med brugte identiske genstande, hvis dette kan ske uden væsentlig ulempe for sikrede.	For følgende kategorier af genstande, der er købt som brugte, eller som er mere end 2 år gamle, kan selskabet erstatte med brugte identiske genstande, dvs. genstande der i værdi, kvalitet, ydelse, anvendelse og udseende er identiske med de beskadigede eller stjålne genstande: - Guld- og sølvvarer, dog ikke smykker. - Porcelæn, incl. platter. - Lamper. - Glasvarer. Modsætter sikrede sig genanskaffelse, udbetaler selskabet kontanterstatning svarende til den pris, selskabet skal betale for genstanden hos den leverandør, selskabet har anvist.
7.1.4 I øvrigt udligne det lidte tab kontant.	For genstande, der er indkøbt som nye, er mindre end 2 år gamle og i øvrigt er ubeskadigede, erstattes med genanskaffelses prisen for tilsvarende nye genstande. For genstande, der er mere end 2 år gamle, købt som brugte eller i forvejen beskadigede, fastsættes erstatningen til genanskaffelsesprisen for tilsvarende nye genstande med rimeligt fradrag for værdiforringelse som følge af alder, brug, nedsat anvendelighed eller andre omstændigheder. Fradrag som følge af alder eller brug mv. gøres dog kun, såfremt nytteværdien var væsentligt nedsat før skaden. Er genanskaffelse undtagelsesvis praktisk umuligt, og må genanskaffelsesprisen derfor fastsættes med udgangspunkt i, hvad det koster at fremstille en tilsvarende genstand, er selskabet ikke forpligtet til at udbetale mere, end hvad en ny genstand, der er nærliggende at sammenligne den beskadigede eller stjålne med, kan anskaffes for.
...	...

...

7.1.6 Såfremt reglerne i 7.1.1-7.1.5 findes uanvendelige i en skadesituation, opgøres erstatningen efter den praksis, der i øvrigt har dannet sig omkring Forsikringsaftalelovens paragraf 37. ... 7.6 Dokumentation For at få erstatning må man kunne dokumentere eller sandsynliggøre, at man har haft de beskadigede eller stjålne genstande, og at alder og genanskaffelsespriserne er som anført i skadesanmeldelsen. ... Med hensyn til dokumentation for genanskaffelsespriserne kan man som regel få de handlende til at udstede en erklæring. Kan man ikke dokumentere eller sandsynliggøre sit krav, risikerer man, at selskabet kan afvise kravet eller fastsætte erstatningen efter et skøn."

Af forsikringsbetingelserne for husejerforsikringen fremgår bl.a.: "**Fællesbetingelser for HUS:Forsikring** i tilknytning til gældende lov om forsikringsaftaler. **Hvis De kommer ud for en skade ... 5. Udbedring af skade** Udbedring af skade, nedrivning eller fjernelse af beskadigede ting må ikke finde sted før Danske Phønix har givet samtykke. ... **Følgeudgifter ... 11. Huslejetab** Erstatning ydes, når forsikringsstedet helt eller delvist ikke kan benyttes som følge af en skade, der berettiger til erstatning. Dækningen omfatter:

- dokumenteret tab af lejeindtægt
- udgifter til leje af lokaler, svarende til de lokaler, som forsikringstageren selv benytter
- rimelige merudgifter til ind- og udflytning samt opmagasinering af forsikringstageren private indbo
- rimelige merudgifter i anledning af skaden.

Erstatningen ydes for tiden indtil forsikringsstedet igen kan tages i brug, dog maksimalt i 12 måneder efter skadens indtræden. Forsikringsstedet betragtes som taget i brug senest 1 måned efter skadens udbedring. ... **Hvordan fastsættes erstatningen for bygninger og bygningstilbehør?** Erstatningen til genoprettelse **13 Nyværdi** De forsikrede bygninger er dækket for deres fulde værdi som nye med de fravigelser, der følger i pkt. 14-18. Skaden opgøres på grundlag af det beløb, som efter priserne på skadetidspunktet vil medgå til genoprettelse af det beskadigede med samme byggemåde på samme sted."

Af forsikringsbetingelserne for retshjælpsforsikringen fremgår bl.a.: "§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen? 1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand. … 5. Omkostninger ved tvister, der kunne have være behandlet ved et klagenævn, f.eks. Forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, medmindre andet er aftalt med selskabet, eller det er åbenbart, at sagen på grund af sin karakter ville være blevet henvist til domstolene. … § 7. Klagenævn. Kan tvisten behandles ved et klagenævn, f.eks. Forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, er sikrede forpligtet til først at benytte denne mulighed, se § 5, stk. 5. Omkostninger ved sådan klagenævnsbehandling er ikke dækket."

Nævnet udtaler:
Indledningsvis bemærkes, at det påhviler forsikringstageren at sandsynliggøre størrelsen af det lidte tab, herunder afholde eventuelle omkostninger hertil.

Ad tidsskrifter og bøger:

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at selskabet for genstande, som er mindre end 2 år gamle, kan opfylde sin erstatningsforpligtelse ved at fremskaffe eller levere nye genstande som er identiske med dem, som er beskadiget. Vedrørende tidsskrifterne har selskabet flere gange anmodet klagerne ved deres advokat om at fremkomme med dokumentation for genanskaffelsespriser, hvorefter selskabet ville revurdere erstatningsfastsættelsen. Advokaten/klagerne er ikke fremkommet med nærmere oplysning om, hvorvidt og hvor ubrugte eksemplarer af tidsskrifterne kunne genanskaffes. At de beskadigede effekter nu - efter eller uden aftale mellem parterne - er destrueret burde efter nævnets opfattelse ikke influere på muligheden for at indhente sådanne oplysninger, når henses til, at der er tale om mere eller mindre komplette samlinger af velkendte tidsskrifter.

Selskabet skal herefter anerkende, at klagerne har krav på at få genleveret nye, dvs. ubrugte, eksemplarer af de tidsskrifter, som på skadestidspunktet var mindre end 2 år gamle, alternativt må de oprindelige anskaffelsespriser – i lighed med hvad der gælder for skønlitteratur - lægges til grund. På det foreliggende grundlag kan nævnet ikke kritisere, at selskabet foreløbig har afvist at yde yderligere erstatning.

For så vidt angår Det Bedstes Bøger finder nævnet, at disse må karakteriseres som skønlitteratur. Som udgangspunkt skal almindelig skønlitteratur erstattes med nye bøger. Kan nye bøger ikke anskaffes, skal de oprindelige anskaffelsespriser anvendes. Da selskabet ikke har tilbudt klagerne nye bøger, og da forfaldstiden nu er overskredet, finder nævnet, at selskabet må yde erstatning med nyprisen herfor med fradrag af de allerede udbetalte 400 kr. Det bemærkes, at Readers Digest efter det oplyste vil kunne fremkomme med nyprisen.

For så vidt angår de øvrige ældre leksika samt de mere end 2 år gamle tidsskrifter bemærker nævnet: Det fremgår af forsikringsbetingelserne for Familiens Basisforsikring, at for genstande, der er mere end 2 år gamle, fastsættes erstatningen til genanskaffelsesprisen for tilsvarende nye genstande med rimeligt fradrag for værdiforringelse som følge af alder, brug, nedsat anvendelighed eller andre omstændigheder. Fradrag som følge af alder eller brug mv. gøres dog kun gældende, såfremt nytteværdien var væ-

sentligt nedsat før skaden. Efter en samlet vurdering finder nævnet, at nytteværdien herfor må anses for at have været væsentligt nedsat. Selskabet er herefter i henhold til forsikringsbetingelserne berettiget til at foretage fradrag i erstatningen. Nævnet finder således ikke grundlag for at kritisere størrelsen af den af selskabet udbetalte erstatning, der i vidt omfang er baseret på antikvariske genanskaffelsespriser.

Ad klædeskabet.

På det foreliggende grundlag finder nævnet det ikke sandsynliggjort, at klagerne skulle være berettiget til erstatning. Nævnet har bemærket, at selskabet vil revurdere erstatningsspørgsmålet, såfremt man modtager yderligere dokumentation.

Ad genhusningsomkostninger

Klageren har ikke haft dokumenterede merudgifter til genhusning, hvorfor denne del af klagen ikke kan tages til følge.

Ad advokathonorar

Selskabet gav indledningsvis tilsagn om at dække en del af klagernes advokatomkostninger, og i skrivelse af 8/7 1999 gav selskabet meddelelse om, at sagen nu måtte afgøres af Ankenævnet for Forsikring. Nævnet kan ifølge nævnsvedtægten ikke pålægge en part at betale sagsomkostninger til den anden part, hvorfor nævnet ikke kan kritisere, at selskabet har afvist at refundere klageren de advokatomkostninger, som de har afholdt efter 8/7 1999. Spørgsmålet om, hvorvidt salærkravet for den periode, hvor selskabet gav tilsagn om at dække, er rimeligt, må i givet fald forelægges for advokatmyndighederne.

Ad 5. Retshjælpsdækning

Nærværende tvist, til hvilken advokaten har ansøgt om retshjælpsdækning, kan i overensstemmelse med det af selskabet anførte pådømmes af nævnet, hhv. advokatmyndighederne for så vidt angår salærkravet. Allerede af denne grund kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Selskabet, Danske Forsikring, skal anerkende, at klagerne er berettiget til nyværdierstatning for de tidsskrifter, som er under 2 år gamle, samt for de skønlitterære værker "Det Bedstes Bøger".

Nævnet kan ikke afgøre, hvorvidt advokatens salærkrav for perioden indtil 8/7 1999 er rimeligt.

Klagen i øvrigt kan ikke tages til følge.

J. Hermann
formand